

Sygn. akt VIII Ca 137/17

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Jadwiga Siedlaczek (spr.)
Sędziowie:	SSO Włodzimierz Jasiński SSO Marek Paczkowski
Protokolant:	st. sekr. sąd. Izabela Bagińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 maja 2017 r.

sprawy z wniosku **R.O.**

z udziałem **E. D., Z. D., P. M., L. R., Ł. M., J. R., Z. S. i L.K.**

o otwarciu i ogłoszeniu testamentu oraz o stwierdzenie nabycia spadku po E. M.

na skutek apelacji uczestników E. D. Z. D., P. M., Ł. M. i Z. S.,

od postanowienia Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie

z dnia 13 grudnia 2016 r.

sygn. akt I Ns 289/16

p o s t a n a w i a :

1/ oddalić apelację;

2/ ustalić, iż każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie w postępowaniu apelacyjnym.

/SSO Włodzimierz Jasiński/ /SSO Jadwiga Siedlaczek/ /SSO Marek Paczkowski/

Sygn. akt VIII Ca 137/17

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 grudnia 2016 r. Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie stwierdził, że spadek po E. M. (M.) synu J. i R. z domu W. zmarłym dnia 28 sierpnia 2016 roku w W., ostatnio zwykle przebywającym w P., na podstawie testamentu notarialnego z dnia 11 lipca 2003 roku nabyły wprost dzieci jego siostry J. R. z domu M. i T. R., tj. R. O. z domu R.,

L. K. z domu R. i L. R. – po 1/3 (jednej trzeciej) części każde z nich, ustalając w pkt 2. że wnioskodawca i uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

W uzasadnieniu powyższego orzeczenia Sąd Rejonowy wskazał na okoliczności, pozwalające ustalić krąg spadkobierców ustawowych po zmarłych, ustalając przy tym, że spadkodawca sporządził testament, w którym powołał do spadku w równych częściach dzieci swojej siostry J. R., to jest R. O., L. K. i L. R.. Sąd ten ustalił również, że testament ten zawiera oświadczenie o wydziedziczeniu brata Z. M. i jego dzieci, P., Ł., J. i Z. rodzeństwa M., jak również dzieci siostry K. D. (z domu M.), tj. Z. i E. braci D.. Sąd I instancji wskazał, że R. O., L. K. i L. R. złożyli oświadczenia o przyjęciu spadku wprost.

Powołując się na przepisy art. 931 i nast. k.c. oraz art. 941 k.c. Sąd Rejonowy zważył, że testament w niniejszej sprawie został otwarty i ogłoszony przez Sąd na rozprawie w dniu 8 listopada 2016 r. i nikt ze spadkobierców nie złożył żadnych zastrzeżeń ani co do formy, ani co do treści testamentu. Jednocześnie Sąd ten nie dopatrzył się żadnych okoliczności wskazujących na nieważność bądź nieskuteczność powołania do dziedziczenia w tym testamencie, a powołani w nim spadkobiercy złożyli oświadczenia o przyjęciu spadku wprost.

Odnosząc się do różnicy w pisowni nazwiska (...) wynikającej z porównania treści testamentu i treści aktu stanu, Sąd Rejonowy stwierdził, że nie miała ona znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Tym samym, powołując się na art. 941 k.c. w zw. z art. 950 k.c. i art. 959 k.c. orzekł jak w pkt 1 powołanego postanowienia. Jako podstawę orzeczenia o kosztach, I instancji wskazał art. 520 § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego postanowienia złożyli uczestnicy postępowania – E. D., P. M., Ł. M. i Z. S. zarzucając mu naruszenie:

1/ przepisu art. 210 § 2¹ k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy uczestnicy postępowania występowali w niniejszej sprawie bez adwokata, radcy prawnego, a w konsekwencji naruszenie art. 3 i 5 k.p.c.;

2/ przepisu art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku o udzielenie terminu na złożenie wniosków dowodowych przez uczestników postępowania.

W związku z zarzutami skarżący wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestników postępowania kosztów postępowania apelacyjnego, obejmujących koszty zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podnieśli, że mimo, iż są osobami nieporadnymi, nie zostali pouczeni o możliwościach i skutkach zwrócenia uwagi sądu na uchybienia proceduralne, o środkach skupienia prezentowanego materiału procesowego oraz o skutkach przyznania faktów powołanych przez przeciwnika procesowego i skutkach zaniechania wypowiedzi co do twierdzeń strony przeciwnej. Nieprawidłowe było także, w ocenie skarżących, oddalenie wniosku uczestników o udzielenie terminu na złożenie wniosków dowodowych, mimo braku stosownego pouczenia. Podkreślili, że zgodnie z art. 210 § 2¹ k.p.c. w takiej sytuacji Sąd nie powinien wyciągać negatywnych konsekwencji względem uczestników postępowania. O braku wskazanych pouczeń świadczy nieodnotowanie ich w protokole rozprawy. Skarżący powołali również orzeczenie Sądu Najwyższego w myśl którego wadliwe bądź niedostateczne pouczenie strony co do terminu i sposobu dokonania czynności procesowej może usprawiedliwiać niedotrzymanie terminu przez stronę. Tym samym oddalenie wniosków dowodowych skarżących jako spóźnione, uznać należało za wadliwe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja była nieuzasadniona.

Skarżący w treści apelacji podnieśli zarzuty naruszenia przepisów postępowania dotyczących pouczeń, które Sąd I instancji zobligowany był im udzielić, zgodnie z art. 210 § 2¹ k.p.c. Analiza akt sprawy prowadzi jednak do odmiennych wniosków, niż twierdzenia apelacji. Wbrew stanowisku skarżących Sąd I instancji wzywając ich na termin rozprawy wyznaczony na dzień 8 listopada 2016 r., pouczył ich, na odwołanie wezwania, o treści przepisów art. 162, art. 207, art. 217, art. 229 oraz art. 230 k.p.c. (wezwania: Z. S. – k. 22, P. M. – k. 25, Ł. M. – k. 26, E. D. – k. 29; potwierdzenia odbioru wezwań, kolejno: k. 31, k. 33, k. 39 oraz k. 37). W świetle powyższego zarzuty apelacji w tym zakresie uznać należało za bezprzedmiotowe. Wskazane pouczenia zawierały bowiem wszystkie elementy, na które wskazano w apelacji, umożliwiając uczestnikom podejmowanie stosownych czynności oraz informując ich o skutkach ich bezczynności czy zaniedbań procesowych.

Zarzut naruszenia art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., wobec treści art. 162 k.p.c., uznać należało zatem za nieuzasadniony. Naruszenia przepisów procesowych mogą bowiem stanowić zarzut apelacyjny, zgodnie ze wskazanym artykułem, wówczas, gdy strona wnosząca apelację zwróciła uwagę sądu na uchybienie przepisom postępowania, wnosząc

o wpisanie zastrzeżenia do protokołu albo naruszenia przepisów postępowania sąd bierze pod uwagę z urzędu. W niniejszej sprawie nie zachodzi żadna z dwóch wyżej wskazanych przesłanek. Skoro zatem Sąd I instancji udzielił skarżącym pouczenia o treści art. 162 k.p.c.,

a mimo tego skarżący nie zgłosili zastrzeżenia do protokołu, w związku z oddaleniem wniosku dowodowego wskazanego w apelacji, zarzut w tym przedmiocie uznać należy za niedopuszczalny.

Niezależnie od powyższego, nawet gdyby uznać, że skarżący nie otrzymali wskazanych pouczeń, podkreślić należy, że między rozstrzygnięciem sądu a naruszeniem przepisów procesowych musi zachodzić związek przyczynowy, co strona wnosząca apelację powinna wykazać. Do rzędu uchybień procesowych należy zaliczyć też postanowienia sądu pierwszej instancji, które nie podlegały zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miały wpływ na wynik sprawy (art. 380 k.p.c.). Podnoszenie zarzutów, które pozostawały bez wpływu na rozstrzygnięcie Sądu I instancji, jest natomiast oczywisty sposób bezprzedmiotowy. Jednocześnie to skarżący ma obowiązek wykazać związek pomiędzy określonym naruszeniem, a treścią zaskarżonego orzeczenia. W niniejszej zaś sprawie skarżący, poza powołaniem wymienionych już zarzutów, nie wskazali w najmniejszym stopniu, jaki miały one wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. W szczególności, wskazując na oddalenie przez Sąd I instancji wniosku o udzielenie terminu na złożenie wniosków dowodowych, nie złożyli stosownych wniosków w tym przedmiocie w apelacji, mimo takiej możliwości. Nie wskazali nawet w jej treści o jakie dowody chodziło oraz jakiej treści rozstrzygnięcie merytoryczne Sądu I instancji powinno zapaść w ich ocenie. Uznać zatem należało, że naruszenia, które zarzucano w apelacji, nawet gdyby faktycznie miały miejsce, nie mogłyby stanowić podstawy do uchylenia zaskarżonego postanowienia, ponieważ nie wykazano jakiegokolwiek wpływu tychże naruszeń na jego treść.

Mając na względzie powyższe, zarzuty apelacji uznać należało za bezzasadne.

Na marginesie jedynie wskazać należy, że niniejsza sprawa dotyczyła stwierdzenia nabycia spadku, a Sąd I instancji badał w niej kwestię ważności testamentu, którego forma ani prawdziwość, nie były kwestionowane w toku postępowania, przez żadnego z jego uczestników. Całkowicie bez znaczenia pozostaje zaś zgłoszone na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 r. zastrzeżenie uczestnika E. D., dotyczące odmiennej pisowni jego nazwiska w treści testamentu, tj. (...) zamiast (...). Z okoliczności sprawy niewątpliwie bowiem wynika, że różnica ta była wynikiem oczywistej omyłki pisarskiej i podobieństwa w brzmieniu obu zapisów nazwiska uczestnika. Zarzutów w tym zakresie w szczególności nie podnoszono w treści apelacji, pozwala to zatem przyjąć, iż powyższe zastrzeżenie uczestnika, stanowiło jedynie bezskuteczną próbę przedłużenia postępowania, mimo ustalenia wszystkich okoliczności umożliwiających wydanie merytorycznego orzeczenia.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., rozstrzygnięcie o kosztach postępowania opierając na art. 520 § 1 k.p.c.

/SSO Włodzimierz Jasiński/ /SSO Jadwiga Siedlaczek/ /SSO Marek Paczkowski/